

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ
ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ
& ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ**

Ημ/νία: 21/06/2016
Α. Π.: ΥΠΠΟΑ/ΑΤΝΠΚΕ/165593/1134
Απάντηση στο έγγραφο: ΥΠΠΟΑ/ΑΤΝΠΚΕ/165593/1134

Ερ. Φ.: 307

21 ΙΟΥΝ. 2016

Ταχ. Δ/ση: Μπουμπουλίνας 20-22
Ταχ. Κώδ : 106 82
Τηλέφωνο : 2131322-362, 363, 368
Fax : 210-82.01.426
Email : tmnpke@culture.gr

ΠΡΟΣ: Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων
ΚΟΙΝ: 1. Βουλευτή κ. Γιώργο Δημαρά
2. Βουλευτή κα Γεωργία Γεννιά
3. Βουλευτή κα Ευαγγελία Καρακώστα
4. Βουλευτή κ. Πάνο Σκουρολιάκο
5. Βουλευτή κα Ελένη Σταματάκη
6. Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας

Θέμα: Απάντηση στη με αριθμό πρωτοκόλλου 5500/19.5.2016 Ερώτηση με θέμα:
«Αναστήλωση του διατηρητέου κτιρίου του Ατμοηλεκτρικού Σταθμού της ΔΕΗ (ΑΗΣ) στο
Νέο Φάληρο»

Σε απάντηση της με αριθμ. πρωτοκόλλου 5500/19.5.2016 Ερώτησης των Βουλευτών κ.κ. Γιώργου Δημαρά, Γεωργίας Γεννιά, Ευαγγελίας Καρακώστα, Πάνου Σκουρολιάκου και Ελένης Σταματάκη και σύμφωνα με τα στοιχεία που έθεσαν υπόψη μας οι αρμόδιες Υπηρεσίες μας, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Το κτηριακό συγκρότημα του Ατμοηλεκτρικού Σταθμού της ΔΕΗ (ΑΗΣ), φερόμενης ιδιοκτησίας ΔΕΗ Α.Ε., βρίσκεται στο Ο.Τ.28, στο Ν. Φάληρο, επί των οδών Σολωμού, Βενιζέλου, γραμμών ΗΣΑΠ, Κηφισού και έχει χαρακτηριστεί από το ΥΠ.ΠΟ.Α. ως ιστορικό διατηρητέο μνημείο με τις Υ.Α. α)ΥΠΠΟ/ΔΙΛΑΠ/Γ/285/4357/9.6.1986 (ΦΕΚ 540/Β'4.7.1986) β)ΥΠΠΟ/ΔΙΛΑΠ/Γ/629/26420/23.4.1991 (ΦΕΚ 472/Β'28.6.1991) (συμπληρωματική) γ)ΥΠΠΟ/ΔΙΛΑΠ/Γ/4134/22588/12.5.1999 (ΦΕΚ 991/Β'27.5.1999) (τροποποίηση) και προστατεύεται με της διατάξεις του Ν. 3028/2002 «Για την προστασία Αρχαιοτήτων και εν γένει της Πολιτιστικής Κληρονομιάς» (άρθρο 10).

Το συγκρότημα έχει επίσης χαρακτηριστεί από το ΥΠΑΠΕΝ ως διατηρητέο με την με αριθ. οικ. 21745/1214 Απόφαση του Υπουργού ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε., που δημοσιεύτηκε στο ΦΕΚ 420/Δ'1987, μαζί με άλλα 359 κτήρια και έχουν καθορισθεί ειδικοί όροι και περιορισμοί δόμησης.

Όπως προκύπτει από τα διαθέσιμα στοιχεία, η διατήρηση του κτηριακού συγκροτήματος δεν έγκειται μόνο σε στοιχεία αρχιτεκτονικής φυσιογνωμίας και διατήρησης της βιομηχανικής κληρονομιάς, αλλά και σε ιστορικά στοιχεία που σχετίζονται με την ανάπτυξη της ηλεκτρικής ενέργειας στη Χώρα, με το συνδικαλιστικό κίνημα καθώς εκεί ξεκίνησε το 1916 η πρώτη μαχητική απεργιακή κινητοποίηση στον τομέα της παραγωγής ηλεκτρισμού, τον αγώνα για τη διάσωση του σταθμού από τα γερμανικά στρατεύματα, με την 7^η τέχνη καθώς γυρίστηκαν σκηνές από την ταινία «Τι έκανες στον πόλεμο Θανάση;» με τον Θανάση Βέγγο, ο πατέρας του οποίου εργαζόταν στον ΑΗΣ και ο οποίος ως μέλος του ΕΛΑΣ συνέβαλε στη διάσωση των εγκαταστάσεων.

Πρόκειται για κτηριακό συγκρότημα που καταλαμβάνει το Ο.Τ. 28 του Ν. Φαλήρου, συνολικής επιφάνειας 28.232,75τ.μ.), το οποίο βρίσκεται σε άμεση σχέση με τη βιομηχανική ζώνη της οδού Πειραιώς, η οποία προβλέπεται ως ζώνη ανάπτυξης, βάσει του ΓΠΣ Δήμου Πειραιά (ΦΕΚ 79/Δ'/1988, ΦΕΚ 663/Δ'/1994, ΦΕΚ 1152/Δ'/1996) και περιλαμβάνει πολλά διατηρητέα κτήρια (88 κτήρια και 10 όψεις κτηρίων - ΦΕΚ 267/Δ'/1997) καθώς και αξιόλογα βιομηχανικά συγκροτήματα (χρωματογραφία ΧΡΩΠΕΙ, οινόπνευματοποιία «Ήβη», ελαιουργία

«Ελαίς» κ.α.).

Σύμφωνα με το εγκεκριμένο ΓΠΣ το Ο.Τ. 28 προορίζεται βάσει του για πολιτιστικές λειτουργίες, ενώ όπως ορίζεται και στην Υ.Α. χαρακτηρισμού του συγκροτήματος (ΦΕΚ 991/Β'27.5.1999) τα κτήρια «(...) διατηρούνται ως μουσειακή ζώνη (...)» για εγκατάσταση μουσειακής χρήσης.

Τα κτήρια του συγκροτήματος έχουν χτιστεί σε διαφορετικές χρονικές περιόδους από τις αρχές του 20αι. έως τη δεκαετία του 1990. Τα τρία βασικά επιμήκη, όμορα, κτήριά του κατασκευάστηκαν τμηματικά, μέχρι το 1930. Ακολούθησε τέταρτη φάση που χρονολογείται το 1945 και περιλαμβάνει την επέκταση τμημάτων δυο εκ των παραπάνω κτηρίων και πολύ αργότερα προστέθηκαν μη συμβατές νεώτερες προσθήκες εν επαφή με τις ελεύθερες όψεις τους.

Εσωτερικά των κτηρίων σώζεται αξιόλογος μηχανολογικός εξοπλισμός που αποτελεί συνδυασμό από μηχανές διαφορετικών τεχνολογικών απαιτήσεων ανάλογα με την εποχή και αντιμετωπίζονται ως μνημεία, σύμφωνα με την Υ.Α. χαρακτηρισμού του συγκροτήματος (ΦΕΚ 991/Β'27.5.1999)

Το εν λόγω οικόπεδο αγοράστηκε το 1900 από την τότε «Ελληνική Ηλεκτρική Εταιρεία» η οποία ιδρύθηκε το 1899 από τον μηχανικό Κ. Νικολαΐδη, αντιπρόσωπο της γαλλικής εταιρείας «Thomson-Houston de la mediterranee» με τη συμμετοχή της Εθνικής Τράπεζας, της Γενικής Εταιρείας Εργοληψιών και της Thomson-Houston της Μεσογείου με υποχρέωση χρήσης μηχανημάτων της τελευταίας. Η τελευταία την περίοδο 1898-1900 είχε εξασφαλίσει τα δικαιώματα παραγωγής και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας μεγάλων ελληνικών πόλεων (Ερμούπολη, Καλαμάτα, Αργοστόλι, Χαλκίδα) καθώς και των μεγάλων αστικών κέντρων της Αθήνας και του Πειραιά. Το 1901 η Ε.Η.Ε. εξασφάλισε το δικαίωμα παροχής ρεύματος στο σιδηρόδρομο Αθηνών-Πειραιώς, ως εκ τούτου η επιλογή της συγκεκριμένης θέσης, μεταξύ της Αθήνας και του Πειραιά, ήταν καθοριστική για την κάλυψη των αναγκών του δικτύου, συνδυαζόμενη με την εύκολη πρόσβαση στη θάλασσα για τη μεταφορά του άνθρακα αλλά και την προμήθεια μεγάλης ποσότητας νερού, καθώς και την απομάκρυνση των υπολειμμάτων μέσω του Κηφισού που βρίσκεται παραπλεύρως.

Ο σταθμός θεμελιώθηκε το 1901, λειτούργησε το 1903 και αποτέλεσε το πρώτο ατμοηλεκτρικό εργοστάσιο παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας με συνολική εγκατεστημένη ισχύ 3000kW. Το 1904 ηλεκτροδότησε το σιδηρόδρομο Αθηνών-Πειραιώς, το 1906 ηλεκτροδότησε βιομηχανίες της περιοχής, ενώ παράλληλα προώθησε τη χρήση ηλεκτρικού ρεύματος στις γεωργικές εργασίες και κυρίως στις εγκαταστάσεις άρδευσης του Ρέντη είτε με απευθείας ηλεκτροδότηση, είτε με κατασκευή και ενοικίαση ηλεκτρικών κινητήρων.

Από την παύση στις λειτουργίας του ΑΗΣ το 1972, ακολούθησαν περιορισμένες στις του συγκροτήματος:

- Το 1992 χρησιμοποιήθηκε ως πολιτιστικό κέντρο από τον Δήμο Πειραιά και παραχωρήθηκε για τη χρήση εκδηλώσεων με την εγκατάσταση στις μικρής κλίμακας κινητού θεάτρου στο κτήριο Α. Η ανεξέλεγκτη διάθεση του χώρου οδήγησε σε αρκετές καταστροφές.
- Το 1993 μια πυρκαγιά κατέστρεψε τμήμα στις βόρειες όψεις του κτηρίου Γ.
- Τα 1994-1995 η ΔΕΗ Α.Ε. προχώρησε στην κατασκευή γραφειακών χώρων στη επέκταση του κτηρίου Α στις τα δυτικά αλλοιώνοντας σημαντικά τη μορφή του.
- Το 2006 πραγματοποιήθηκαν εργασίες απομάκρυνσης εκτεταμένων ποσοτήτων αμιάντου στο χώρο, οι οποίες χρησιμοποιούνταν ως μονωτικό υλικό του μηχανολογικού εξοπλισμού αλλά και ως επιστέγαση με τη μορφή κυματοειδών φύλλων.

Μετά στις εργασίες αυτές, τα εν λόγω κτήρια παρέμειναν ασκεπή και εκτεθειμένα στις καιρικές συνθήκες.

Πρόσφατα, το έτος 2015 υποβλήθηκε, από τη ΔΕΗ, στην Υπηρεσία Νεωτέρων Μνημείων και Τεχνικών Έργων Αττικής, Ανατολικής Στερεάς και Κυκλάδων, αφενός αίτημα αποκατάσταση της στέγης και κελύφους των τριών κεντρικών κτηρίων του συγκροτήματος, συνολικής επιφάνειας 4.785,85τ.μ. περίπου (με αριθ. πρωτ. ΥΝΜΤΕΑΑΣΕΚ 1757/7.4.2015) και αφετέρου αίτηση κατεδάφισης μεταγενέστερων βοηθητικών κτηρίων του συγκροτήματος που έχουν προσκολληθεί σε ελεύθερες πλευρές των ιστορικών κτηρίων, αποκρύπτοντας τις όψεις τους (με αριθ. πρωτ. ΥΝΜΤΕΑΑΣΕΚ 3844/17.7.2015).

Ακολούθησε αυτοψία στον χώρο από κλιμάκιο μηχανικών της ΥΝΜΤΕΑΑΣΕΚ (Ιούλιος 2015) και το θέμα διαβιβάστηκε στο αρμόδιο Τοπικό Συμβούλιο Μνημείων Αττικής όπου η μελέτη έτυχε ομόφωνα θετικής γνωμοδότησης (θέμα 33, αριθ. Πράξης 9/11.9.2015).

Για το θέμα των τυχόν εκσκαφικών εργασιών που θα απαιτηθούν στο πλαίσιο του ως άνω έργου έχει εκδοθεί το με αριθ. πρωτ. ΥΠΠΟΑ /ΓΔΑΠΚ /ΕΦΑΔΥΑΤ /261782 /153984

/10115 /14.10.2015 έγγραφο της συναρμόδιας Εφορείας Αρχαιοτήτων Δυτικής Αττικής Πειραιώς και Νήσων.

Κατόπιν των παραπάνω εκδόθηκε η με αριθ. ΥΝΜΤΕΑΑΣΕΚ 4784/14.10.2015 Απόφαση (ΑΔΑ: 7ΡΡΠ465ΦΘ3-Τ1Η) έγκρισης μελέτης για την:

α) Κατεδάφιση μεταγενέστερων βοηθητικών κτισμάτων
β) Αποκατάσταση στέγης και κελύφους του χαρακτηρισμένου από το ΥΠΟΠΑΙΘ πρώην ΑΗΣ Φαλήρου της ΔΕΗ Α.Ε. που βρίσκεται στο Ο.Τ.28, στο Ν. Φάληρο, επί των οδών Σολωμού, Βενιζέλου, γραμμών ΗΣΑΠ, Κηφισού, φερόμενης ιδιοκτησίας ΔΕΗ Α.Ε.

Σύμφωνα με την εν λόγω μελέτη οι προτεινόμενες επεμβάσεις αποσκοπούν:

- Στην απομάκρυνση των μη συμβατών νεώτερων χαμηλής αρχιτεκτονικής αξίας προσθηκών που αποκρύπτουν τις όψεις και υποβαθμίζουν το συγκρότημα και

- Στη λήψη των αναγκαίων μέτρων προστασίας για τη διάσωση του κτηριακού συγκροτήματος και κατ' επέκταση του μηχανολογικού εξοπλισμού που φιλοξενεί, καθώς και στην ανάδειξη της ιστορικής του αξίας αλλά και την προσαρμογή των κελυφών στην μελλοντική μουσειακή χρήση, η οποία άλλωστε ορίζεται και στην Υ.Α. χαρακτηρισμού του.

Ως εκ τούτου, λαμβάνοντας υπόψη τα παραπάνω στοιχεία, η υλοποίηση της παραπάνω εγκεκριμένης μελέτης αποτελεί ευθύνη του φερόμενου ιδιοκτήτη (ΔΕΗ Α.Ε.), ενώ η χρήση που θα αποδοθεί μελλοντικά έχει ήδη θεσμοθετηθεί από το έτος 1999, και συμπεριλαμβάνεται στην σχετική Υ.Α. χαρακτηρισμού του.

Ο Υπουργός
Πολιτισμού και Αθλητισμού
ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ ΜΠΑΛΤΑΣ

Εσωτερική Διανομή:

1. ΔΠΑΝΣΜ
2. ΥΝΜΤΕ Αττικής, Ανατολικής Στερεάς και Κυκλάδων

Ακριβές Αντίγραφο

Η Προϊσταμένη του Τμήματος της Γραμματείας,
Αρχείου και Ενημέρωσης Κοινού

Χ. Μακά

Χ. ΜΑΚΑ